

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1964-1965.

24 FEVRIER 1965.

Proposition de loi modifiant la loi du 20 novembre 1962 portant réforme des impôts sur les revenus.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)
PAR M. **SCOKAERT**.

MESDAMES, MESSIEURS,

La proposition de loi de MM. Smet et consorts vise à compléter l'article 15, § 1er, de la loi du 20 novembre 1962, de façon à permettre aux travailleurs syndiqués de déduire de leurs revenus nets le montant de la cotisation syndicale.

Votre Commission a examiné trois fois cette proposition de loi.

Le Ministre ne peut accepter cette proposition pour les raisons suivantes :

1. Les cotisations syndicales doivent être considérées comme des dépenses professionnelles, au même titre que les cotisations payées par les indépendants à leurs organisations professionnelles.

Elles sont donc incluses dans le forfait des charges professionnelles fixé à un pourcentage du montant brut des rémunérations.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierre De Smet, président; Adam, Demarneffe, Louis Desmet, Franck, Godin, Harmegnies, Hougardy, Jennard, Leemans, Ligot, Molter, Van Cauwenberghe, Van Houtte, Van Laeys, Versé, Vreven, Wiard et Scokaert, rapporteur.

R. A 6634.

Voir :

Document du Sénat :

153 (Session de 1963-1964) : Proposition de loi.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1964-1965.

24 FEBRUARI 1965.

Voorstel van wet tot wijziging van de wet van 20 november 1962 houdende hervorming van de inkomstenbeslastingen.

VERSLAC

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
FINANCIEN (1) UTGEBRACHT
DOOR DE H. **SCOKAERT**.

DAMES EN HEREN,

Het voorstel van wet van de h. Smet c.s. strekt tot aanvulling van artikel 15, § 1, van de wet van 20 november 1962, ten einde de werknemers die lid zijn van een vakvereniging, in staat te stellen hun bijdrage aan de vakvereniging af te trekken van hun netto-inkomen.

Uw Commissie heeft dit voorstel van wet driemaal onderzocht.

De Minister kan het niet aannemen, en wel om de volgende redenen :

1. De bijdragen aan de vakvereniging moeten als bedrijfsuitgaven worden beschouwd op dezelfde grondslag als de bijdragen die de zelfstandigen aan hun beroepsverenigingen betalen.

Zij zijn dus begrepen in het forfaitair bedrag van de bedrijfslasten, vastgesteld op een percentage van het bruto-bedrag van de bezoldigingen.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierre De Smet, voorzitter; Adam, Demarneffe, Louis Desmet, Franck, Godin, Harmegnies, Hougardy, Jennard, Leemans, Ligot, Molter, Van Cauwenberghe, Van Houtte, Van Laeys, Versé, Vreven, Wiard en Scokaert, verslaggever.

R. A 6634.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

153 (Zitting 1963-1964) : Voorstel van wet.

2. L'immunisation des cotisations syndicales entraînerait un réexamen du sort fiscal réservé, jusqu'à présent, aux indemnités de grève. Celles-ci devraient être taxées.

3. L'immunisation des cotisations syndicales aurait pour l'Etat une incidence budgétaire négative de l'ordre de 200 à 250 millions.

4. Les complications administratives seraient accrues car il faudrait admettre les affiliés de toutes les organisations syndicales. Rien que pour les services publics, il y en a vingt-trois. L'immunisation proposée provoquerait la création de nouvelles organisations syndicales.

En outre, comment serait administrée la preuve de l'affiliation à une organisation syndicale? Enfin, est-il souhaitable de connaître l'organisation à laquelle chaque fonctionnaire est affilié?

5. Il se refuse à donner suite à cette proposition, comme à bien d'autres qui, toutes, semblent être influencées par l'approche des élections.

**

L'auteur de la proposition nie que son initiative parlementaire soit inspirée par l'approche des élections. Ce qui l'a incité à demander l'immunisation de la cotisation syndicale, c'est le rôle éminemment positif joué dans la vie sociale par l'ensemble des travailleurs syndiqués groupés au sein des organisations syndicales.

**

Un commissaire se demande combien de fois le contribuable syndiqué pourra déduire la cotisation syndicale de ses revenus nets car il n'est pas rare, dit-il, qu'un même fonctionnaire soit affilié à trois organisations différentes. Il signale que par la constitution de « Fonds sociaux » spéciaux, alimentés par des versements patronaux, gérés par les organisations syndicales, qui distribuent des indemnités annuelles aux seuls syndiqués, les cotisations syndicales sont en fait payées par les patrons. Le commissaire demande si les versements effectués par ces derniers peuvent être introduits dans leur comptabilité comme frais généraux.

Le Ministre répond affirmativement.

**

Un membre de votre Commission rencontre les arguments du Ministre. Il ne peut admettre que la cotisation syndicale ait un caractère professionnel. D'ailleurs sa façon de voir a été admise par l'Administration. En effet, lorsque M. le Représentant Sercu a demandé, par la voie du Bulletin des Questions et Réponses (n° 5 du 10 novembre 1957, pages 182/183), si les cotisations syndicales étaient exonérées, il lui fut répondu : « ... les cotisations payées par les membres à leurs syndicats ne peuvent être déduites de leurs revenus profession-

2. De la vrijstelling van die bijdragen zou ten gevolge hebben dat de belastingregeling die tot dusver geldt voor de stakingsvergoedingen, opnieuw onderzocht zou dienen te worden. Die vergoedingen zouden dan moeten worden belast.

3. De vrijstelling van die bijdragen zou op de Rijksbegroting een negatieve weerslag hebben ten belope van 200 tot 250 miljoen.

4. De administratieve verwikkelingen zouden nog groter zijn omdat de leden van alle vakverenigingen in aanmerking zouden komen. Alleen voor de openbare diensten zijn er al drieëntwintig vakverenigingen. De voorgestelde vrijstelling zou leiden tot de oprichting van nieuwe vakverenigingen.

Hoe zou ten andere het bewijs van het lidmaatschap van een vakvereniging worden geleverd? En is het wenselijk dat de administratie van ieder ambtenaar weet tot welke vakvereniging hij is toegetreden?

5. De Minister weigert gevolg te geven aan dit voorstel dat, zoals tal van andere, ingegeven schijnt te zijn door de aanstaande verkiezingen.

**

De indiener ontkent dat zijn initiatief iets te maken zou hebben met de aanstaande verkiezingen. Wat hem aangezet heeft om vrijstelling te vragen voor de bijdrage aan de vakverenigingen, is de bij uitstek positieve rol die de gezamenlijke werknemers, gegroepeerd in de vakverenigingen, in het sociale leven spelen.

**

Een lid vraagt hoe dikwijls een belastingplichtige zijn bijdrage aan een vakvereniging van zijn netto-inkomen zal mogen aftrekken, want niet zelden, aldus dat lid, is een ambtenaar lid van drie verschillende vakverenigingen. Hij merkt op dat, sinds de instelling van bijzondere « sociale fondsen » gespijsd door bijdragen van de werkgevers en beheerd door de vakverenigingen, welke fondsen alleen aan de georganiseerde werknemers jaarlijks vergoedingen uitkeren, de bijdragen aan de vakverenigingen feitelijk betaald worden door de werkgevers. Dat lid vraagt of deze stortingen van de werkgevers in hun boekhouding als algemene onkosten mogen worden opgenomen.

De Minister antwoordt bevestigend.

**

Een lid van de Commissie antwoordt op de argumenten van de Minister. Hij kan niet aannemen dat de bijdragen aan de vakverenigingen een beroepsuitgave zijn. Zijn zienswijze wordt trouwens aanvaard door de administratie. Want, toen volksvertegenwoordiger Sercu, via het Bulletin van Vragen en Antwoorden (n° 5 van 10 november 1957, blz. 182/183) vroeg of de bijdragen aan de vakverenigingen vrijgesteld zijn van belasting, werd hem geantwoord : « ... de door de leden aan hun vakbonden betaalde bijdragen mogen niet van hun belastbare inkomsten worden afge-

nels ». C'était bien reconnaître le caractère « non professionnel » des cotisations syndicales. Ce n'est que pour les besoins de la cause que l'Administration vient de changer tout récemment son interprétation.

En fait, la cotisation syndicale a un caractère d'assurance (défense et protection).

Les indemnités payées aux seuls travailleurs syndiqués sont taxées.

D'autre part, il ne faut pas oublier que si le forfait des charges professionnelles devait contenir la cotisation syndicale, il favoriserait le non-syndiqué par rapport au syndiqué, ce qui serait inadmissible.

L'assimilation des cotisations syndicales aux cotisations payées par les travailleurs indépendants à leurs organisations professionnelles n'est pas possible. Si la première a un caractère d'assurance, la seconde est de nature strictement professionnelle.

Les complications administratives ne seraient pas énormes : la distribution d'indemnités spéciales dans le secteur privé se fait depuis plusieurs années avec distribution de fiches fiscales, sans grandes difficultés.

L'incidence budgétaire est excessivement réduite.

Quant aux indemnités de grève, leur caractère social est tellement probant qu'il est impensable de les taxer.

Le Commissaire demande l'adoption de la proposition.

Mise aux voix, la proposition est rejetée par 8 voix contre 5.

Le rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. SCOKAERT.

Le Président,
Pierre DE SMET.

trokken ». Dit is wel de bevestiging dat de bijdragen aan de vakverenigingen geen « beroepsuitgaven » zijn. De administratie heeft haar interpretatie eerst zeer onlangs gewijzigd omdat het in haar kraam te pas komt.

In feite is de bijdrage aan de vakverenigingen een verzekeringspremie (verdediging en bescherming).

De vergoedingen die uitsluitend worden uitgekeerd aan de werknemers die lid zijn van een vakvereniging, worden belast.

Aan de andere kant vergete men niet dat, indien de bijdrage aan de vakverenigingen begrepen mocht zijn in het forfaitair bedrag van de beroepslasten, de niet-georganiseerde arbeider begunstigd zou zijn tegenover de georganiseerde, wat niet aan te nemen is.

De bijdrage aan de vakvereniging kan niet worden gelijkgesteld met de bijdrage die de zelfstandigen aan hun beroepsverenigingen betalen. De eerste is een verzekering, de tweede is van strikt professionele aard.

De administratieve verwickelingen zouden niet zo groot zijn : de uitkering van bijzondere vergoedingen in de particuliere sector gaat sinds jaren gepaard met de uitreiking van belastingfiches, zonder dat zulks grote moeilijkheden oplevert.

De weerslag ervan op de begroting is uiterst gering.

Wat betreft de stakingsvergoeding moet worden gezegd dat het sociaal karakter ervan zo duidelijk is, dat het ondenkbaar ware ze te belasten.

Dat lid vraagt om het voorstel aan te nemen.

Het voorstel wordt in stemming gebracht en verworpen met 8 tegen 5 stemmen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. SCOKAERT.

De Voorzitter,
Pierre DE SMET.